

Số: /BC-UBND

Thành phố Cao Bằng, ngày tháng 11 năm 2022

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện Chương trình "Chăm sóc dinh dưỡng 1.000 ngày đầu đời nhằm phòng, chống suy dinh dưỡng bà mẹ, trẻ em, nâng cao tầm vóc người Việt Nam" trên địa bàn thành phố Cao Bằng.

Thực hiện Kế hoạch số 1381/KH-UBND 03/6/2020 của Ủy ban nhân dân tỉnh Cao Bằng triển khai thực hiện Chương trình "Chăm sóc dinh dưỡng 1.000 ngày đầu đời nhằm phòng, chống suy dinh dưỡng bà mẹ, trẻ em, nâng cao tầm vóc người Việt Nam" trên địa bàn tỉnh Cao Bằng.

Thực hiện Công văn số 5402/SYT-NV ngày 18/11/2022 của Sở Y tế tỉnh Cao Bằng về việc phối hợp báo cáo thực hiện Chương trình của Thủ tướng Chính phủ về "Chăm sóc dinh dưỡng 1.000 ngày đầu đời".

Ủy ban nhân dân thành phố Cao Bằng báo cáo kết quả thực hiện Chương trình của Thủ tướng Chính phủ về Chăm sóc dinh dưỡng 1.000 ngày đầu đời năm 2022 như sau:

I. KẾT QUẢ HOẠT ĐỘNG ĐÃ TRIỂN KHAI

1. Công tác chỉ đạo điều hành

Triển khai kế hoạch số 1381/KH-UBND 03/6/2020 của Ủy ban nhân dân tỉnh Cao Bằng triển khai thực hiện Chương trình "Chăm sóc dinh dưỡng 1.000 ngày đầu đời nhằm phòng, chống suy dinh dưỡng bà mẹ, trẻ em, nâng cao tầm vóc người Việt Nam" trên địa bàn thành phố Cao Bằng.

Kiên toàn mạng lưới cán bộ chuyên trách dinh dưỡng tuyến xã, lựa chọn các cộng tác viên có trình độ chuyên môn để làm cộng tác viên dinh dưỡng cho những tổ, xóm mới sáp nhập. Kiểm tra số lượng Cộng tác viên dinh dưỡng tại tổ dân phố, xóm, đảm bảo tất cả các xã phường, đều có cán bộ chuyên trách dinh dưỡng và mỗi tổ, xóm có một Cộng tác viên dinh dưỡng.

Chỉ đạo tăng cường công tác tập huấn nâng cao chất lượng chuyên môn, kỹ năng thu thập số liệu, kỹ năng truyền thông, giáo dục dinh dưỡng, nâng cao chất lượng xây dựng kế hoạch, hỗ trợ kỹ thuật cho chuyên trách dinh dưỡng xã, phường và y tế thôn bản.

2. Kết quả thực hiện

2.1. Công tác tuyên truyền

- Chỉ đạo Trung tâm Y tế Thành phố thực hiện và triển khai lồng ghép với các đợt truyền thông trọng điểm của chương trình cải thiện tình trạng dinh dưỡng trẻ em trên địa bàn Thành phố năm 2022.

+ Tiếp tục truyền thông, giáo dục dinh dưỡng định kỳ tại cơ sở, đặc biệt chú ý quan tâm đến các gia đình có trẻ suy dinh dưỡng, những người trực tiếp chăm sóc và nuôi dưỡng trẻ.

+ Để nâng cao chất lượng truyền thông, giáo dục dinh dưỡng tại cơ sở, tổ chức mở các lớp truyền thông, giáo dục dinh dưỡng cho phụ nữ mang thai, bà mẹ có con dưới 2 tuổi và bà mẹ có con từ 2 đến 5 tuổi bị suy dinh dưỡng tại các xã, phường kết hợp với thực hành dinh dưỡng bằng việc huy động các bà mẹ sử dụng nguồn thực phẩm sẵn có tại địa phương, sự hỗ trợ của chính quyền địa phương về nguồn lực và kinh phí cho hoạt động này.

+ Triển khai các hoạt động truyền thông, giáo dục dinh dưỡng trực tiếp tại các trạm y tế xã, phường. Tư vấn dinh dưỡng cho trẻ bị suy dinh dưỡng, trẻ không tăng cân 3 tháng liên tiếp tại cộng đồng.

+ Tổ chức tốt 04 đợt truyền thông trọng điểm: "Ngày vi chất dinh dưỡng và Cân trẻ", "Tuần lễ nuôi con bằng sữa mẹ", "Tuần lễ dinh dưỡng và phát triển", "Bổ sung Vitamin A và thuốc tẩy giun 02 đợt/năm 2022".

+ Giáo dục truyền thông dinh dưỡng trên Đài Truyền thanh - Truyền hình Thành phố, hệ thống loa truyền thanh tại các xã, phường. Các thông điệp ngắn về cải thiện tình trạng dinh dưỡng trẻ em, nuôi dưỡng và chăm sóc trẻ em, dinh dưỡng cho phụ nữ có thai; các phóng sự về các hoạt động tại cộng đồng...

+ Tiếp tục cấp bổ sung cân, thước đo chiều cao cho Cộng tác viên dinh dưỡng, phân phối biểu đồ phát triển cho trẻ mới sinh.

+ Cung cấp tài liệu chuyên môn và vật liệu truyền thông, giáo dục dinh dưỡng cho 11 trạm y tế xã, phường.

+ Phục hồi dinh dưỡng cho trẻ dưới 5 tuổi bị suy dinh dưỡng nặng tại các xã, phường bằng các sản phẩm dinh dưỡng.

+ Thực hiện tư vấn cho phụ nữ mang thai và phụ nữ tuổi sinh đẻ bổ sung viên sắt/acid folic.

- Phối hợp với các ban ngành đoàn thể tuyên truyền đa dạng hóa các phương thức truyền thông phù hợp với các nhóm đối tượng. Chú trọng thông tin, truyền thông qua hệ thống cơ sở, cán bộ y tế cơ sở, hội phụ nữ..

UBND Thành phố phối hợp với Hội Liên hiệp Phụ nữ, Hội Nông dân, Đoàn thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh Thành phố, về công tác phòng chống suy dinh dưỡng trẻ em, thực hiện công tác truyền thông lồng ghép các hoạt động của chương trình cải thiện tình trạng dinh dưỡng trẻ em.

2.2. Kết quả cụ thể

- Tổ chức các buổi truyền thông lồng ghép dinh dưỡng được 39 buổi có 1.640 người tham dự. “về lợi ích của việc khám thai định kỳ và chăm sóc dinh dưỡng cho phụ nữ có thai, các lợi ích nuôi con bằng sữa mẹ, cho trẻ bú sữa mẹ hoàn toàn trong 6 tháng đầu, cho trẻ ăn bổ sung hợp lý, bổ sung vi chất dinh dưỡng”.

- Tổ chức thực hành dinh dưỡng cho phụ nữ có thai và các bà mẹ có con dưới 2 tuổi được 11 lớp, có 550 bà mẹ tham dự.

- Chỉ đạo Trung tâm y tế chủ động triển khai các trạm Y tế phối hợp với trường Mầm non trên địa bàn thành phố triển khai các hoạt động cải thiện tình trạng dinh dưỡng trẻ em. Chủ động truyền thông lồng ghép trong các đợt trọng điểm trong năm như: Triển khai ngày vi chất dinh dưỡng (ngày 01. 02/6) Nuôi con bằng sữa mẹ (Từ ngày 01 - 07/8) tuần lễ dinh dưỡng và phát triển trẻ em (Từ ngày 16- 23/10) tổ chức uống VitaminA đợt II vào ngày 01,02/12...Tổ chức các lớp hướng dẫn thực hành dinh dưỡng, các hoạt động truyền thông về kiến thức chăm sóc dinh dưỡng cho phụ nữ mang thai, kiến thức chăm sóc và nuôi dưỡng trẻ em dưới 2 tuổi....các trạm y tế xã, phường cân trẻ dưới 1 tuổi hàng tháng , trẻ dưới 5 tuổi bị suy dinh dưỡng để theo dõi đánh giá sự phát triển của trẻ...hàng năm cân 02 toàn bộ trẻ em dưới 5 tuổi để đánh giá tình trạng sức khỏe của trẻ, nhiều cháu còn bị suy dinh dưỡng thể nhẹ cân và thấp còi...trung tâm y tế trình Ban chỉ đạo CSSKND để xin kinh phí hỗ trợ cho các cháu bị suy dinh dưỡng nặng kênh C, D...

- Truyền thông và tư vấn cho phụ nữ đang mang thai, phụ nữ nuôi con nhỏ dưới 2 tuổi về tầm quan trọng và cách chăm sóc dinh dưỡng 1000 ngày đầu đời góp phần nâng cao tầm vóc và trí tuệ cho trẻ.

- Cải thiện tình trạng dinh dưỡng:

+ Tỷ lệ suy dinh dưỡng thể nhẹ cân ở trẻ em dưới 5 tuổi còn 10,30%, (trong đó trẻ em dưới 2 tuổi bị suy dinh dưỡng nhẹ cân 103 trẻ/1773: 5,8%).

+ Tỷ lệ thấp còi: 12,70 %.

+ Bà mẹ sau đẻ trong vòng một tháng được uống vitamA đạt 97,50%.

+ Bổ sung VitaminA cho trẻ từ 6- 60 tháng tuổi, năm 2 lần vào ngày 01-02/6 và 01-02/12 đạt 98.50%.

- Phụ nữ có thai được khám thai.

- Tư vấn và hướng dẫn phụ nữ có thai uống viên đa vi chất, viên sắt để phòng chống thiếu máu... đạt 85%.

- Tỷ lệ trẻ có cân nặng sơ sinh thấp (dưới 2.500 gram) dưới 6,5%.

- Tỷ lệ thiếu máu ở phụ nữ có thai xuống dưới 20%.

- Tỷ lệ phụ nữ có thai được khám thai ≥ 3 lần trong 3 thời kỳ (91%) đạt 92%.

- Tỷ lệ % phụ nữ có thai được khám thai ≥ 4 lần (83%) đạt 85%.

- Tỷ lệ phụ nữ có thai được cán bộ y tế đỡ đẻ (100%) đạt 100%.

- Tỷ lệ bà mẹ, trẻ sơ sinh được chăm sóc tuần đầu sau sinh (100%) đạt 100%.

- Tỷ lệ bà mẹ mang thai được sàng lọc trước sinh (%) 58.8%.

- Sàng lọc sau sinh 42%.

- Trẻ từ 0 - 24 tháng tuổi 3 tháng cân, đo một lần để theo dõi tăng trưởng của trẻ.
- Trẻ bị suy dinh dưỡng được theo dõi tăng trưởng tháng 01 lần.
- Cân toàn bộ trẻ dưới 5 tuổi năm 2 lần để đánh giá tình trạng dinh dưỡng trẻ em.
- Phối hợp khám sức khỏe cho toàn bộ trẻ em dưới 5 tuổi đạt trên 90%.
- Hướng dẫn các bà mẹ cho con bú sớm trong giờ đầu sau đẻ đạt trên 80% và bú mẹ hoàn toàn trong 6 tháng đầu đạt 65%,
- 80% bà mẹ tiếp tục cho trẻ bú mẹ đến khi trẻ được 24 tháng tuổi hoặc lâu hơn,
- Trên 85% hướng dẫn các bà mẹ cho trẻ từ 6-24 tháng tuổi nuôi con theo khoa học...

3. Đánh giá chung

Thành phố Cao Bằng là trung tâm Kinh tế - Xã hội của tỉnh Cao Bằng có diện tích đất tự nhiên trên 10 nghìn ha, với tổng số dân trên 74 nghìn dân là một địa bàn đông dân cư, nửa nông thôn nửa thành thị, với số hộ dân được phân bố trên 11 phường, xã, được chia làm 118 tổ dân phố, xóm, gồm các dân tộc khác nhau. Là nơi giao lưu thương mại dịch vụ và tập trung nhiều thành phần kinh tế là đầu mối giao thông giữa các vùng miền. Trình độ và nhận thức về văn hoá Xã hội chưa đồng nhất, nhất là về kiến thức chăm sóc trẻ em dưới 3 tuổi và phụ nữ có thai tại cộng đồng là một việc làm hết sức cần thiết. Chương trình phòng chống suy dinh dưỡng được triển khai từ đầu năm 2022. Tỷ lệ SDD đầu năm là 10,50,% đến thời điểm cuối năm 2022 tỷ lệ SDD giảm còn 10.30%.

3.1. Thuận lợi

Được sự quan tâm tạo điều kiện thuận lợi của các cấp Ủy Đảng , chính Quyền địa phương. Sự tham gia nhiệt tình của các ban ngành đoàn thể BCD Phòng chống Suy dinh dưỡng của các phường, xã. Mạng lưới phòng chống SDDTE đã được kiện toàn đi vào hoạt động nề nếp, đội ngũ nòng cốt thực hiện chương trình là cán bộ chuyên môn, nhiệt tình năng động trong công việc. Đội ngũ cán bộ YTTB nhiệt tình hăng hái tham gia mục tiêu phòng chống SDD.

3.2. Khó khăn

Tuy có những mặt thuận lợi trên chương trình còn gặp những khó khăn như:

Trang thiết bị, tài liệu, vật tư phục vụ hoạt động còn thiếu, Cán bộ chuyên trách và YTTB luân thay đổi nên hoạt động chương trình còn hạn chế và ít kinh nghiệm, các phường không còn lực lượng YTTB nên rất khó khăn trong việc triển khai và thực hiện các nhiệm vụ, chỉ tiêu được giao.

Vệ sinh môi trường chưa thực sự đảm bảo, ý thức trong nhân dân chưa được toàn diện, dân số luôn biến động. Mức sống, thu nhập kinh tế chưa được đồng đều.

Là một địa bàn đông dân cư, dân số luôn biến động nên dễ lưu hành dịch bệnh, một phần ảnh hưởng đến sức khỏe trẻ em.

Trong năm 2022 qua hoạt động của chương trình phòng chống SDD lấy phương châm "dự phòng" nghĩa là đảm bảo trẻ em sinh ra khỏe mạnh, được chăm sóc để không bị suy dinh dưỡng là chính.

Suy dinh dưỡng là tình trạng bệnh lý do thiếu nhiều chất dinh dưỡng biểu hiện sớm thường gặp là trẻ chậm lớn. Ảnh hưởng đến sự phát triển thể chất trí tuệ, hậu quả làm giảm chất lượng về dân số. Trẻ SDD lớn lên trở thành những người có tầm vóc nhỏ bé năng lực sản xuất kém, đặc biệt là những bé gái còn có nguy cơ trở thành những bà mẹ sinh con dễ bị SDD ngay từ bào thai và vòng luẩn quẩn cứ tiếp tục....nhưng không phải chỉ cần ăn no mặc đủ là không còn vấn đề dinh dưỡng gì đáng lo nữa.

Thực tế hiện nay tại Thành phố Cao Bằng còn có một số trẻ do chế độ ăn thừa chất cũng nguy hiểm không kém thiếu ăn, trẻ em thừa cân khi lớn lên sẽ chở thành người béo phì và dễ mắc các bệnh mãn tính.

Do đó cần thực hiện chiến lược phòng chống trước hết là thông qua chế độ ăn uống hợp lý, chính vì vậy phòng chống SDD không chỉ có ý nghĩa bảo vệ sức khỏe tức mắt mà còn có ý nghĩa lâu dài về sự phát triển của đất nước và giống nòi của dân tộc. Giảm tỷ lệ SDD trẻ em và giảm một cách vững bền là một thách thức lớn đối với Thành phố Cao Bằng. Được sự quan tâm tạo điều kiện các cấp Đảng ủy, Chính quyền địa phương và sự nỗ lực của ngành Y tế.

Đạt được những thành tích trên nhờ sự nhiệt tình năng động sáng tạo của BCD phòng chống SDD trẻ em, chủ lực là Y tế thôn bản họ là những người trực tiếp tuyên truyền, vận động, hướng dẫn các bà mẹ có thai, bà mẹ có con nhỏ dưới 3 tuổi biết cách nuôi dưỡng và chăm sóc trẻ không để trẻ bị SDD.

Nguyên nhân SDDTE trên địa bàn thành phố không phải còn do nghèo đói, thiếu thực phẩm mà chuyển dịch sang vấn đề chăm sóc kém, các nguyên nhân khác do bệnh tật và yếu tố gia đình.

3.3. Giải pháp

- Chiến lược dinh dưỡng dự phòng: Triển khai các can thiệp dinh dưỡng sớm, phòng chống thiếu vi chất dinh dưỡng cho trẻ em, phụ nữ mang thai và phụ nữ cho con bú.

- Đẩy mạnh công tác truyền thông, giáo dục dinh dưỡng trong cộng đồng nhằm cải thiện hành vi về chăm sóc nuôi dưỡng trẻ nhỏ trên địa bàn thành phố.

- Theo dõi chặt chẽ tăng trưởng trẻ em.

- Phục hồi dinh dưỡng cho trẻ bị suy dinh dưỡng nặng bằng các sản phẩm dinh dưỡng và các sản phẩm bổ sung vi chất dinh dưỡng ở các xã trọng điểm vùng khó khăn.

- Phòng chống thiếu Vitamin A và các vi chất dinh dưỡng cho trẻ em dưới 5 tuổi; Bổ sung viên sắt/acid folic hoặc viên đa vi chất cho phụ nữ mang thai và phụ nữ tuổi sinh đẻ tại các vùng khó khăn, các vùng có nguy cơ cao.

- Xây dựng chế độ ăn hợp lý trong các trường mầm non.

- Nâng cao kiến thức làm mẹ và kiến thức nuôi con cho phụ nữ, tập trung ưu tiên chăm sóc trẻ dưới 2 tuổi, cải thiện chế độ dinh dưỡng hợp lý.

- Đẩy mạnh công tác phối hợp liên ngành trong triển khai các hoạt động cải thiện tình trạng dinh dưỡng trẻ em và huy động nguồn lực hỗ trợ cho các hoạt động cải thiện tình trạng dinh dưỡng trẻ em.

- Tăng cường kiểm tra, giám sát, hỗ trợ tuyến cơ sở; thực hiện công tác thông tin, báo cáo, giao ban định kỳ.

- Huy động nguồn lực của chính quyền và cộng đồng, đẩy mạnh công tác xã hội hoá.

- Giải pháp hàng đầu BCĐ phòng chống SDDTE Thành phố đẩy mạnh hơn nữa công tác truyền thông giáo dục dinh dưỡng đến mọi người dân. Đặc biệt là đến các đối tượng đích là các bà mẹ có thai và bà mẹ có con dưới 3 tuổi. Nâng cao hơn nữa chất lượng các hoạt động phòng chống SDDTE tại cơ sở. Từ đó nâng cao chất lượng các hoạt động truyền thông giáo dục dinh dưỡng tại tổ xóm xã, phường góp phần giảm nhanh và giảm bền vững tại tổ xóm xã, phường mình.

II. KẾ HOẠCH HOẠT ĐỘNG NĂM 2023

1. Cải thiện tình trạng dinh dưỡng trẻ em

- Duy trì tỉ lệ suy dinh dưỡng trẻ em dưới 5 tuổi thể nhẹ cân (cân nặng/tuổi) trên toàn Thành phố 10,30%.

- Duy trì tỉ lệ suy dinh dưỡng trẻ em dưới 5 tuổi thể thấp còi (chiều cao/tuổi) trên toàn Thành phố 12,70%.

2. Nâng cao kiến thức, thực hành dinh dưỡng hợp lý cho phụ nữ mang thai, phụ nữ nuôi con nhỏ và phụ nữ tuổi sinh đẻ.

3. Chăm sóc dinh dưỡng 1.000 ngày đầu đời nhằm phòng chống suy dinh dưỡng bà mẹ trẻ em dưới 2 tuổi, góp phần nâng cao tầm vóc người Việt.

4. Duy trì thực hiện các chỉ tiêu

- Bà mẹ sau đẻ 01 tháng được uống VitaMinA 98%.

- 100% lãnh đạo và cán bộ phụ trách dinh dưỡng tuyến xã phường được tập huấn định hướng hoạt động và các nội dung chuyên môn.

- 100% xã, phường tổ chức các buổi nói chuyện, thảo luận và tư vấn dinh dưỡng cho bà mẹ có con dưới 2 tuổi và bà mẹ có con từ 2 đến 5 tuổi bị suy dinh dưỡng.

- 98% trẻ em dưới 2 tuổi được theo dõi cân nặng 3 tháng/lần.

- 98% trẻ em dưới 5 tuổi bị suy dinh dưỡng được theo dõi cân nặng hàng tháng.

- 98% trẻ em dưới 5 tuổi được cân, các xã, phường thực hiện cân đo chiều cao vào ngày 01 và 02/6/2023 để đánh giá tình trạng suy dinh dưỡng.

- 100% các cấp chính quyền đưa mục tiêu cải thiện tình trạng dinh dưỡng trẻ em vào mục tiêu phát triển Kinh tế - Xã hội của địa phương và có kế hoạch hỗ trợ về nguồn lực cho việc duy trì, đẩy mạnh hoạt động.

- 100% các địa phương đưa hoạt động cải thiện tình trạng dinh dưỡng trẻ em trở thành một hoạt động xã hội với sự tham gia của các cấp, các ngành và toàn xã hội.

5. Thực hiện các nội dung

- Kiện toàn mạng lưới y tế cơ sở.
- Tập huấn, hỗ trợ kỹ thuật cho mạng lưới.
- Truyền thông, giáo dục dinh dưỡng.
- Phục hồi dinh dưỡng cho trẻ em, cấp phát viên sắt/viên đa vi chất.
- Triển khai các hoạt động phối hợp liên ngành về công tác phòng chống suy dinh dưỡng trẻ em.
- Chăm sóc sức khỏe, dinh dưỡng cho bà mẹ có thai và trẻ em dưới 5 tuổi.
- Công tác theo dõi tăng trưởng trẻ em.
- Triển khai thực hiện các hoạt động chiến lược dinh dưỡng của Quốc gia.

III. KHUYẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

Đề nghị UBND tỉnh Cao Bằng bố trí nguồn kinh phí thường xuyên cho các đơn vị để thực hiện chương trình hoạt động chăm sóc, phòng, chống suy dinh dưỡng cho trẻ em thực hiện hiệu quả cao hơn.

Trên đây là báo cáo về triển khai thực Chương trình “Chăm sóc dinh dưỡng 1.000 ngày đầu đời nhằm phòng, chống suy dinh dưỡng bà mẹ, trẻ em, nâng cao tầm vóc người Việt Nam” của Ủy ban nhân dân thành phố Cao Bằng.

Nơi nhận:

- Sở Y tế Cao Bằng;
- Thường trực Thành ủy Cao Bằng;
- Thường trực HĐND Thành phố;
- CT, các PCT UBND TP;
- VP HĐND&UBND TP;
- Công TTĐT Thành phố;
- Lưu: VT, PYT.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Vũ Văn Đệ